

3. *Et Vinterdige* foran Engene ved Stygden, eventuelt tillige et Sommerdige for de udenfor liggende Fjordenge.
4. *Et Vinterdige* fra Skulbøl til Falen Kro.
5. *Et Vinterdige* i Fortsættelse af ovennævnte Dige langs Gammelværn Enge til Gødelbjerge.
6. *Vinterdiger* paa forskellige Steder langs Holmslandsklit fra syd for Gammel Bjerregaard til Søndervig.

Vinterdigerens Krone bør ligge i Koten + 2,4 til + 2,7 m, alt efter deres Beliggenhed, og Sommerdigerens Krone i Koten + 1,3 til + 1,5 m. Skraaningerne bør have Anlæg 5:1 undtagen den indvendige Skraaning paa Vinterdigerne, der kan have Anlæg 3:2.

Vinterdigerne søges lagte indenfor de egentlige lave Marskenge og Opgrøder saaledes, at de kommer til at ligge paa et noget højere Terræn.

Hvad Udgifterne ved disse Digeanlæg angaar, da kan en nøjagtig Beregning ikke foretages uden nærmere Opmaalinger og Detailundersøgelser; dette gælder navnlig Sluserne og Gennemløbene.

Under Forudsætning af, at paagældende Lodsejere uden Vederlag afstaa de fornødne Arealer til Dige, Fyldgrav m. m., kunne Udgifterne ved Digeanlægene anslaaes til:

Jordarbejdet	366.000 Kr.
Sluser og Gennemløb, rent skønsmæssigt anslaaet	160.000 —
Administration, tilfældige og uforudsete Udgifter	74.000 —
Ialt ...	<u>600.000 Kr.</u>

5. *Afvanding af Fjorden ved Hjælp af en Sluse.*

Det Forslag, der her skal behandles, er det af Oberstløjtnant P. Hansen udarbejdede, under Slutningen af Rigsdagssamlingen 1911—12 af Landstingsmand Oberstløjtnant Rambusch i Landstinget fremsatte Forslag med de Ændringer, som de forandrede Forhold siden da foranledigede.

Forslaget gaar i Hovedtrækkene ud paa følgende:

I den østlige Ende af Hvide Sande Kanalen, ca. 350 m indenfor de beskadigede Moler opføres en Dæmning og i denne en Afvandingssluse i Forbindelse med en Kammersluse til Passage for Fiskefartøjer og Sandpumpeskibet.

Afvandingsslusen, hvis Bund ligger i Koten ÷ 4 m, har 9 Aabninger, hver 3,5 m bred; den nord for disse Aabninger liggende Kammersluse har en Bredde af 7 m saaledes, at Slusens hele vandførende Areal er 150 m² ved daglig Vande.

Dæmningens Krone ligger i Koten + 5 m og er 5 m bred. Skraaningerne have passende Anlæg og ere forsynede med fornøden Beklædning af Græstørv eller Glacis.

For at den ved Slusen tilvebragte Afvanding af Fjorden ikke skal volde Ulemper for Engene ved den sydlige Del af Fjorden ved at udtørre disse for meget, opføres et Stemmedige, der fra den nordlige Bred af Skernaaens Munding gaar i sydvestlig Retning, udfør de nævnte Enge saaledes, at Skernaa-vandet ledes indenfor dette Dige. Kronen af Diget lægges i Koten + 0,6 m ved Skernaaen og i Koten + 0,1 m ved Værn Sande; ved en stor Vandføring af Aaen vil Vandet da kunne løbe over Diget og ud i Fjorden.

Det opstemmede Skernaavand, der sluttelig vil søge ud ad Gødlen og op ad den gamle Nymindestrøm, tvinges dernæst ud over Haurvig Grund, hvor det vil kunne forhindre Sandflugt og fremme Vegetationen, idet der opføres et andet Stemmedige med Kronen i Koten + 0,2 m fra Tipperne over Dybet til Haurvig Grund.

Endelig skal tilføjes, at der indenfor Slusen anlægges en 100 m lang og 20 m bred Anlægsplads for Fartøjer, der vente paa Benyttelse af Slusen. Ved denne opføres ogsaa Bolig for Havnefoged, Slusepasser o. a.

Medens Slusen og Diget over Hvide Sande Kanalen bygges, maa Aabningen imellem Molerne være lukket og et interimistisk Udløb tilvebragt et andet Sted, ganske som ved Udførelsen af det under Forslag 2 beskrevne Anlæg.